

Register Number

--	--	--	--	--	--	--

Language – Part I – SANSKRIT – Paper I

(Poetry and Grammar)

Time Allowed : 2½ Hours]

[Maximum Marks : 100

- सूचना :**
- (1) छपाई की स्वच्छता के लिए प्रश्न पत्र की जाँच करें। यदि स्वच्छता में कोई कमी नजर आए, तो तुरंत कक्षा पर्यवेक्षक को सूचित करें।
 - (2) प्रश्नों का उत्तर देने के लिए **नीले** या **काले** स्याही का उपयोग करें।
- Instructions :**
- (1) Check the question paper for fairness of printing. If there is any lack of fairness, inform the Hall Supervisor immediately.
 - (2) Use **Blue** or **Black** ink to write and underline.
- Note :**
- (i) Answers should be in Sanskrit, English or Tamil except for those that are to be answered in Sanskrit.
 - (ii) In writing Sanskrit, Devanāgarī Script should be used.

- I. 1. चतुर्णां अर्थ लिखत - 4x1=4**
- Give the meaning of **any four** :
- (a) बलिम् (b) दस्युः (c) पर्जन्यः (d) अगृध्नुः
(e) परिखा (f) जघान (g) मांसम् (h) च्युतः
- 2. व्याकरणविशेषान् लिखत - 4x1=4**
- Identify the grammatical form **any four** :
- (a) आसीत् (b) प्रसाधयेत् (c) तुष्टा (d) दधतुः
(e) कुर्वीत (f) जुगोप (g) भक्त्या (h) मेने
- 3. सन्धत्त - 4x1=4**
- Combine **any four** :
- (a) न + अनर्थः (b) तोषयेत् + न (c) वन + अन्ते (d) इव + आश्रितः
(e) सह + एव (f) मद + अन्धः (g) धीमान् + प्रसाधयेत् (h) यस्य + इदम्

[Turn over

4. सन्धिं विघटयत - 4x1=4
 Split any four :
 (a) राजेन्दुः (b) परिच्छदस्तस्य
 (c) स्यान्निशि (d) राज्यमाकारयत्
 (e) प्रणवश्चन्दसाम् (f) शास्त्रेष्वकुण्ठिता
 (g) चौरश्चोरशंकया (h) सत्यनाशाधुष्टिरः
5. विग्रहवाक्यं लिखत - 4x1=4
 Dissolve any four :
 (a) धर्मात्मा (b) चोरभयम् (c) अज्ञानम् (d) यूपदारु
 (e) मातृशापेन (f) विश्वामित्रः (g) प्रत्येकम् (h) उपवनम्
6. रिक्तस्थानानि पूरयत - 4x1=4
 Fill in the blanks : (Any four)
 (अद्य, विना, अपि, प्रति, स्वस्ति)
 (a) अहं ग्रामं _____ गच्छामि।
 (b) प्रजाभ्यः _____।
 (c) जलं _____ मीनाः नास्ति।
 (d) सः _____ अत्र आगमिष्यति।
 (e) _____ शनिवासरः भवति।
7. विपरीतपदानि लिखत - 4x1=4
 Give the opposite for any four of the following :
 (a) माता (b) विनयः (c) धर्मः (d) महताम्
 (e) नरकम् (f) सदृशः (g) रक्षणम् (h) सत्यम्
8. विभक्त्यर्थः 4x1=4
 Write the correct cases :
 (a) राम् बाणेन हतो वाली।
 (b) स्थाली पचति।
 (c) चोर भयम्।
 (d) द्रोण व्रीहिः।

9. समीचीनमुत्तरम् लिखत -

4x1=4

Choose the **correct** answer :

- (a) माता च पिता च (मातापितरौ / पितरौ)
- (b) गीतायाः उपदेशः (कृष्णाय / अर्जुनाय)
- (c) आचारः परमः (अर्थः / धर्मः)
- (d) सप्ताहे दिनानि (नव / सप्त)

10. वाक्य परिवर्तनं कुरुत -

4x1=4

Change the voice :

- (a) सीता अन्नं पचति।
- (b) नृपः शत्रून् जयति।
- (c) अहम् पाठं पठामि।
- (d) त्वया फलं क्रीयते।

II. 11. एकपदेन उत्तरत -

5x1=5

Answer in **one** word :

- (a) वैश्वतः कः ?
- (b) जगत् कथं अभूत् ?
- (c) दिलीपस्य पत्नी का ?
- (d) अन्यपदार्थ प्रधानः समासः कः ?
- (e) राजा किमर्थं बलिमग्रहीत् ?

12. एकवाक्येन उत्तरं लिखत -

5x2=10

Answer in **one** sentence (**Any five**) :

- (a) वृकोदरस्य गतिः का ?
- (b) रामस्यभ्रातरः के ?
- (c) दिलीपः कीदृशीं महीं शशास ?
- (d) विग्रहो नाम कः ?
- (e) कस्मात् नहुषः शक्रतामेत्य च्युतः ?
- (f) दिलीपस्य विशेष लक्षणानि कानि ?
- (g) द्रौपदी वचनस्य को हेतुः ?
- (h) रामः कति वर्षाणि राज्यं शशास ?

[Turn over

- III. 13. प्रकरणमुपन्यस्य विवृणुत - 2x5=10
 Explain **any two** with reference to the context :
 (a) “मनोरमामात्मवधूमिव श्रियम्”।
 (b) “विद्याविनयसाधनम्”।
 (c) “महतां मानवर्धनम्”।
 (d) “मतङ्गजेन स्रगिवापवर्जिता”।
- IV. 14. कण्ठस्थीकरण श्लोकान् लिखत - 3x2=6
 Quote from memory (**Any three**) :
 (a) सर्व द्वारेषु देहेऽस्मिन्
 (b) रजो रागात्मकं
 (c) तत्र सत्त्वं निर्मलत्वा
 (d) सत्त्वं सुखे
- V. 15. एकं शब्दरूपानं लिखत - 1x5=5
 Declension **any one** :
 (a) द्वौ (पुं)
 (b) त्रयः (नपुं)
 (c) एकः (स्त्री)
16. क्रियापदमेकं लिखत - 1x4=4
 Conjugate **any one** :
 (a) नी (नय) लोट्
 (b) एध् - लोट्
 (c) पच् - पाके - लोट्
- VI. 17. सविस्तरं उत्तरं लिखत - 2x10=20
 Answer in detail **any two** of the following :
 (a) रामशासने राजकार्यं रामः कथं कृतवान् -
 (b) दिलीपस्य वर्णनं स्वभाषया लिखत -
 (c) पञ्चपाण्डवान् अधिकृत्य द्रौपद्याः वचनं लिखत -